

องค์ประกอบและตัวบ่งชี้การบริหารเชิงบูรณาการของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาภาคกลาง

The Factors and Indicators of Integrated Management of School Administrators in
Basic Education School under the Primary Educational Service Area Office in the Central

พิมพรภัฏ ประสีระเตสัง¹ อ.ดร.สมชาย เทพแสง² รศ.ดร.ทัศนาศว แก้ววงศ์³

Pimrapas Prasiratesung¹ Dr.Somchai Thepsaeng² Assoc.Prof.Dr.Thasana Swaengsakdi³

¹นักศึกษาดุษฎีบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยปทุมธานี

²ที่ปรึกษาหลัก อาจารย์ประจำสาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยปทุมธานี

³ที่ปรึกษาร่วม ผู้อำนวยการหลักสูตรดุษฎีบัณฑิตสาขาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยปทุมธานี

Received : January 10,2018

Revised : February 5,2018

Accepted : March 15,2018

บทคัดย่อ

การวิจัยเรื่ององค์ประกอบและตัวบ่งชี้การบริหารเชิงบูรณาการของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาภาคกลาง มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อสร้างองค์ประกอบและตัวบ่งชี้การบริหารเชิงบูรณาการของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาภาคกลาง 2) เพื่อวิเคราะห์องค์ประกอบและตัวบ่งชี้การบริหารเชิงบูรณาการของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาภาคกลาง และ 3) เพื่อประเมินยืนยันความเหมาะสมขององค์ประกอบและตัวบ่งชี้การบริหารเชิงบูรณาการของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาภาคกลาง มีวิธีการดำเนินการวิจัย 3 ขั้นตอน ได้แก่ ขั้นตอนที่ 1 การสร้างองค์ประกอบและตัวบ่งชี้การบริหารเชิงบูรณาการของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาภาคกลาง ขั้นตอนที่ 2 การวิเคราะห์องค์ประกอบและตัวบ่งชี้การบริหารเชิงบูรณาการของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาภาคกลาง และขั้นตอนที่ 3 การประเมินยืนยันความเหมาะสมขององค์ประกอบและตัวบ่งชี้การบริหารเชิงบูรณาการของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาภาคกลาง กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ผู้อำนวยการสถานศึกษา จำนวน 430 คน ได้มาจากการกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างตามแนวคิดของแฮร์และคณะ (Hair; et al. 2006:102) และนำไปสู่แบบหลายขั้นตอน เครื่องมือเป็นแบบ

มาตรฐานประมาณค่า 5 ระดับ ตามแนวคิดของลิเคิร์ต มีค่าCVI เท่ากับ 1.00ทุกข้อและมีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .89สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ห้ข้อมูล ได้แก่ การวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงสำรวจ (Exploratory Factor Analysis : EFA) ผลการวิจัยปรากฏ ดังนี้

1. การสร้างองค์ประกอบและตัวบ่งชี้การบริหารเชิงบูรณาการของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาภาคกลาง มีจำนวน 5 องค์ประกอบ และ 43 ตัวบ่งชี้ โดยองค์ประกอบแต่ละด้านมีตัวบ่งชี้ ดังนี้

- 1) องค์ประกอบด้านภาวะผู้นำ มีตัวบ่งชี้ 9 ตัวบ่งชี้
- 2) องค์ประกอบด้านการมุ่งผลสัมฤทธิ์ มีตัวบ่งชี้ 8 ตัวบ่งชี้
- 3) องค์ประกอบด้านการปรับปรุงคุณภาพอย่างต่อเนื่อง มีตัวบ่งชี้ 9 ตัวบ่งชี้
- 4) องค์ประกอบด้านการสร้างเครือข่าย มีตัวบ่งชี้ 9 ตัวบ่งชี้
- 5) องค์ประกอบด้านการจัดสภาพแวดล้อมให้ปลอดภัย มีตัวบ่งชี้ 8 ตัวบ่งชี้

2.การวิเคราะห์องค์ประกอบพบว่า ตัวบ่งชี้จำนวน 43 ตัวบ่งชี้ที่ทุกตัวขององค์ประกอบการบริหารเชิงบูรณาการของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาภาคกลาง มีค่าน้ำหนักผ่านเกณฑ์ โดยมีค่าน้ำหนักตั้งแต่ .50 ขึ้นไป โดยตัวบ่งชี้ส่วนใหญ่ยังจัดอยู่ในกลุ่มองค์ประกอบเดิม มีเพียงตัวบ่งชี้ ผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริมให้มีการปฏิสัมพันธ์ในเชิงแลกเปลี่ยนโดยจัดกิจกรรมอย่างสม่ำเสมอ เป็นตัวบ่งชี้ขององค์ประกอบด้านการสร้างเครือข่ายและได้รับการจัดเข้ามาในองค์ประกอบด้านการจัดสภาพแวดล้อมให้ปลอดภัยเพียงตัวบ่งชี้เดียวเท่านั้น

3. ผลการประเมินยืนยันความเหมาะสมขององค์ประกอบและตัวบ่งชี้การบริหารเชิงบูรณาการของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาภาคกลาง พบว่าผู้เชี่ยวชาญทุกท่านยืนยันว่าตัวบ่งชี้ของการบริหารเชิงบูรณาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาภาคกลาง มีความเหมาะสมทุกตัวบ่งชี้ ยกเว้นตัวบ่งชี้ในองค์ประกอบด้านการจัดสภาพแวดล้อมให้ปลอดภัย ผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริมให้มีการปฏิสัมพันธ์ในเชิงแลกเปลี่ยนโดยจัดกิจกรรมอย่างสม่ำเสมอ ผู้เชี่ยวชาญส่วนใหญ่มีความคิดเห็นว่าควรอยู่ในองค์ประกอบของการสร้างเครือข่ายเหมาะสมกว่า

คำสำคัญ : องค์ประกอบและตัวบ่งชี้ , การบริหารเชิงบูรณาการ

Abstract

The research entitled Factors and Indicators for Integrated Administration of Basic Education School Administrators under Primary Educational Service Area Office Central Region had the objectives to build factors and indicators for integrated administration of basic education school administrators under Primary Educational Service Area Office Central Region, analyze the factors and indicators for integrated administration of basic education school administrators under Primary Educational Service Area Office Central Region, and evaluate and confirm the appropriateness of the factors and indicators for integrated administration of basic education school administrators under Primary Educational Service Area Office Central Region.

The research methodology consisted of 3 stages. Stage 1: Building factors and indicators for integrated administration of basic education school administrators under Primary Educational Service Area Office Central Region; Stage 2: Analyzing the factors and indicators for integrated administration of basic education school administrators under Primary Educational Service Area Office Central Region; and Stage 3: Evaluating and confirming the appropriateness of the factors and indicators for integrated administration of basic education school administrators under Primary Educational Service Area Office Central Region. The

samples used in the research were 430 school directors. They were acquired by identifying the sample size following the concepts of Hair; et al. 2006 : 102, followed by multi-stage sampling. The instrument was a Likert 5 rating scale questionnaire; all its items had the CVI of 1.00 and the alpha reliability of .89. The statistics used for data analysis was Exploratory Factor Analysis : EFA.

The research results revealed as follows.

1. The building of factors and indicators for integrated administration of basic education school administrators under Primary Educational Service Area Office Central Region consisted of 5 factors and 43 indicators. Each factor had number of indicators as follows: 1) leadership, 9 indicators, 2) achievement oriented, 8 indicators, 3) continuous quality improvement, 9 indicators, 4) building network, 9 indicators, and 5) safe environment management, 8 indicators,

2. The factor analysis found the weight values of 43 indicators for integrated administration of basic education school under Primary Educational Service Area Office Central Region passing the criterion of $>.50$. Most indicators appeared to be in their original factors. Only 1 indicator, Education school administrators promoting exchanging interactions by managing activities regularly, of the building network factor was moved to the safe environment management factor.

3. The results of the evaluation and confirm the appropriateness of the factors and indicators for integrated administration of basic education school administrators under Primary Educational Service Area Office Central Region found every expert confirmed that all indicators for integrated administration of basic education school administrators under Primary Educational Service Area Office Central Region were appropriate, except the one of the safe environment management factor, Education school administrators promoting exchanging interactions by managing activities regularly, most experts opinioned it should be in the building network factor.

Keywords : Factors and indicators, Integrated administration

ภูมิหลัง

โลกปัจจุบันเป็นยุคกระแสโลกาภิวัตน์ ซึ่งในแต่ละวันมีการเปลี่ยนแปลงใหม่ๆ เกิดขึ้นตลอดเวลา ความเจริญก้าวหน้าของเทคโนโลยีสารสนเทศ ได้พัฒนาให้โลกเล็กลง การติดต่อสื่อสารแลกเปลี่ยนข้อมูลและเรียนรู้ซึ่งกันและกันสามารถทำได้โดยไม่มีขอบเขตจำกัด กระแสการเปลี่ยนแปลงดังกล่าวส่งผลกระทบต่อให้เกิดความจำเป็น ที่ต้องปรับเปลี่ยนกระบวนการทัศน์ด้านบริหารองค์กรจากเดิมไปสู่กระบวนการทัศน์[1] ดังนั้นองค์กรจำเป็นต้องปรับตัวเพื่อความอยู่รอดอยู่ตลอดเวลา โดยเฉพาะโลกที่ไร้พรมแดนของยุคการสื่อสารได้ส่งผลกระทบต่อองค์ประกอบด้านต่างๆ ขององค์กรให้ต้องมีการเปลี่ยนแปลงขึ้น ได้แก่ด้านโครงสร้าง (Structure) มีลักษณะเปลี่ยนไปเป็นแบบแบนราบมากขึ้น เกิดรูปแบบโครงสร้างใหม่ๆ มีการเน้นการใช้ทีมงานองค์กรจะมีบุคลากรที่เป็นผู้มีความรู้และมีความรู้สูงขึ้นไปเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ (Learning Organization) ที่ทุกคนต้องเรียนรู้ตลอดเวลา เพื่อสามารถรู้เท่าทันการเปลี่ยนแปลงเทคโนโลยีและการเข้าถึงสารสนเทศ (Technology and Access to Information) เกิดวิธีการใหม่ๆ ที่มีประสิทธิภาพในการเข้าถึง และการใช้ข้อมูลร่วมกันได้รวดเร็วมากขึ้น [2]

ในช่วงของแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 12 (พ.ศ. 2560-2564) ประเทศไทยยังคงประสบภาวะแวดล้อมและบริบทของการเปลี่ยนแปลงต่างๆที่อาจก่อให้เกิดความเสี่ยงทั้งจากภายในและภายนอกประเทศ อาทิ กระแสการเปิดเศรษฐกิจเสรีความท้าทายของเทคโนโลยีใหม่ๆสภาวะการณ์ด้านต่างๆทั้งเศรษฐกิจสังคมทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมของประเทศในปัจจุบันที่ยังคงประสบปัญหาในหลายด้านเช่นปัญหาผลิตภาพการผลิตความสามารถในการแข่งขันคุณภาพการศึกษาความเหลื่อมล้ำทางสังคมเป็นต้นทำให้การพัฒนาในช่วงแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 12 จึงจำเป็นต้องเน้นคนเป็นศูนย์กลางของการพัฒนาอย่างมีส่วนร่วมการสนับสนุนและส่งเสริมแนวคิดการปฏิรูปประเทศไปสู่ความมั่นคงมั่งคั่งยั่งยืนและสังคมอยู่ร่วมกันอย่างมีความสุข [3] อีกทั้งความก้าวหน้าในการติดต่อสื่อสารการขยายตัวของเครือข่ายทางสังคมออนไลน์ส่งผลให้มีทั้งโอกาสและความเสี่ยงต่อวิถีชีวิตทัศนคติและความเชื่อในสังคม ตลอดจนความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลกระบวนการเรียนรู้และพฤติกรรมกรบริโภคของคนในประเทศปัจจุบันประเทศไทยได้เข้าสู่ยุคปฏิรูปการศึกษา โดยมีแนวคิดในการปฏิรูปการบริหารและการจัดการของภาครัฐ เริ่มต้นจากกระทรวงศึกษาธิการ นายกรัฐมนตรีใช้มาตรา 44 ในการออกคำสั่งหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ที่ 10/2559 เรื่องการขับเคลื่อนการปฏิรูปการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการในภูมิภาคและคำสั่งหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ที่ 11/2559 เรื่องการบริหารราชการของกระทรวงศึกษาธิการในภูมิภาคเพื่อแสดงให้เห็นว่าการปฏิรูปการศึกษาและการบริหารราชการในส่วนภูมิกาค้นนั้นมีความจำเป็นเร่งด่วนและส่งผลต่อการขับเคลื่อนการศึกษาซึ่งโครงสร้างเดิมที่ดำเนินการอยู่ก็สามารถดำเนินการได้แต่ไม่ทันเวลา โดยมอบหมายกระทรวงศึกษาธิการมีการบูรณาการงานระดับพื้นที่ เนื่องจากพบปัญหาเกี่ยวกับโครงสร้างการบริหารจัดการแบบเดิมของกระทรวงศึกษาธิการในส่วนภูมิกาค้นนั้นจะพบว่ามีปัญหาเรื่องการบูรณาการในการดำเนินงานของระดับพื้นที่ ไม่ว่าจะเป็นโรงเรียนในระดับประถมศึกษาหรือระดับมัธยมศึกษา แม้กระทั่งโรงเรียนในระดับเดียวกันก็ยังไม่เชื่อมโยงอีกทั้งโรงเรียนในสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นโรงเรียนในสังกัดกรุงเทพมหานคร และโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดน ไม่ได้รับการพัฒนาจากการบริหารจัดการโดยสิ้นเชิงเนื่องจากต่างคนต่างบริหารจัดการแม้ว่าทุกหน่วยงานจะได้รับแนวทางและนโยบายจากกระทรวงศึกษาธิการไปดำเนินการแต่เมื่อถึงเวลาดำเนินการจริงจะไม่มีมีความเชื่อมโยงซึ่งกันและกันทำให้ยากต่อการบูรณาการระดับพื้นที่ [4]

นอกจากนี้ด้านบุคลากรและการบริหารจัดการรวมทั้งกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการด้านโครงสร้างพื้นฐานยังขาดประสิทธิภาพแล้ว การดูแลรักษาความปลอดภัยในสถานศึกษามีแนวโน้มเกิดอุบัติเหตุมากขึ้น ที่สำคัญการบริหารงานของหน่วยงานขาดความเป็นเอกภาพในการบริหารจัดการศึกษา และความคล่องตัวในการบริหารงานบุคคล [5]

กระทรวงศึกษาธิการจึงมีนโยบายการยกระดับคุณภาพการศึกษาและการเรียนรู้ให้มีคุณภาพเท่าเทียมและทั่วถึงโดยมีการปฏิรูประบบบริหารจัดการการศึกษาโดยปรับรูปแบบการบริหารการศึกษาใหม่เพื่อสร้างความรับผิดชอบต่อผลลัพธ์และเพิ่มคุณภาพและประสิทธิภาพการบริหารในสถานศึกษา จัดสร้างสภาพแวดล้อมและนวัตกรรมปรับปรุงสภาพแวดล้อมทางกายภาพให้เหมาะสมกับวัยรวมถึงการจัดบริการสุขภาพและสวัสดิการสังคมอย่างบูรณาการโดยอาศัยการมีส่วนร่วมของบุคลากรในองค์กร [6]

ดังนั้นการบริหารและการจัดการศึกษาจะมีลักษณะแตกต่างไปจากเดิม โดยสถานศึกษามีอำนาจในการบริหารและการจัดการศึกษามากขึ้น ทำให้ผู้บริหารจะต้องปรับบทบาทหน้าที่เพื่อปฏิบัติงานบริหารสถานศึกษาในรูปแบบใหม่ ซึ่งปัจจุบันได้เกิดแนวคิดทฤษฎีทางการบริหารที่หลากหลายขึ้น มุ่งเน้นการบูรณาการให้ผสมผสานกลมกลืน การบริหารเชิงบูรณาการ จึงมีความสำคัญและความจำเป็นในปัจจุบันเพราะการบริหารเชิงบูรณาการช่วยให้การบริหารงานเกิดประสิทธิผลสูงสุดเป็นไปตามเป้าหมายขององค์กร สร้างความตระหนักของบุคลากรในการทำงานโดยเน้นกระบวนการปฏิสัมพันธ์ เพื่อให้การบริหารเกิดประสิทธิผลสร้างทีมงานแบบบูรณาการ เน้นเป้าหมายและประโยชน์ขององค์กร สร้างพลัง

ให้บุคลากร ลดความสูญเสีย และเพิ่มประสิทธิภาพของงานลดความเสี่ยงในการทำงาน ทำให้บุคลากรปลอดภัย จัดลำดับความสำคัญของระบบงาน เพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดขององค์กร บุคลากรหมุนเวียนเปลี่ยนหน้าที่ ทำให้เพิ่มประสบการณ์ในการทำงาน ตอบสนองความต้องการของบุคลากรทั้งภายในและภายนอกองค์กร ประหยัดเวลา การเงินและกำลังคน ปรับปรุงกระบวนการภายในและการสื่อสารในองค์กร[7] อีกทั้งการบริหารเชิงบูรณาการ ยังเน้นการบริหารเชิงอนาคตที่มีการวางแผนป้องกันปัญหาที่เกิดขึ้น มีกระบวนการที่ชัดเจน ที่ช่วยบริหารทรัพยากรให้เกิดความคุ้มค่า ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียในองค์กรยอมรับในคุณภาพที่เกิดขึ้น ตลอดจนเกิดความสุข ความปลอดภัย เพราะได้รับการดูแลป้องกันเป็นอย่างดี ทำให้เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผล [8]ตอบสนองโลกาภิวัตน์ที่เน้นความท้าทายในการเปลี่ยนแปลงระบบการบริหารงานเน้นมุมมองที่แตกต่าง ไม่แยกส่วนแต่พิจารณาแบบองค์รวมทำให้สามารถแก้ปัญหาได้ทั้งระบบ กระตุ้นให้บุคลากรเกิดความคิดสร้างสรรค์ สร้างทีมงานที่เข้มแข็ง ปรับปรุงระบบการคิด และสภาพแวดล้อมให้ปลอดภัย [9]ช่วยยกระดับการศึกษา และสนับสนุนการพัฒนาขององค์กร ช่วยให้มีช่องทางหลากหลายในการสื่อสาร สร้างระบบประกันคุณภาพที่เข้มแข็ง ให้บุคลากรเกิดความสุขและความปลอดภัย สนับสนุนให้มีการจัดสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการทำงานของบุคลากรอื่นๆ[10]ที่สำคัญการบริหารเชิงบูรณาการสร้างความได้เปรียบให้กับองค์กร ด้วยการจัดกิจกรรมเชิงกระบวนการ ช่วยทำให้การจัดสภาพแวดล้อมเกิดความปลอดภัยแก่บุคลากร ส่งเสริมสุขภาพของบุคลากร ยกย่องคุณภาพการศึกษา ตอบสนองต่อการบริหารยุคใหม่ที่ทันต่อยุคโลกาภิวัตน์ ทำให้การจัดการเชิงนโยบายและการบริหารงานมีประสิทธิภาพ สามารถควบคุมและลดปัญหาและความเสี่ยงต่างๆในองค์กร[11] ดังนั้นจะเห็นว่าการบริหารเชิงบูรณาการนับว่ามีความสำคัญดังกล่าว และสามารถแก้ปัญหาได้อย่างมีประสิทธิภาพ ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยจึงสังเคราะห์แนวคิดจากบริหารเชิงบูรณาการของดอลลิง(Dalling)[9]ดักกลาส (Douglas) [12]มากีวี่(Maguire)[13]และโอไบรอัน(O'Brien)[14]สรุปเป็นองค์ประกอบของการบริหารเชิงบูรณาการ 5 ด้าน ได้แก่ 1) ภาวะผู้นำ 2)การมุ่งผลสัมฤทธิ์ 3) การปรับปรุงคุณภาพอย่างต่อเนื่อง 4) การสร้างเครือข่ายและ 5)การจัดสภาพแวดล้อมให้ปลอดภัย

การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยออกแบบงานวิจัยเป็นการพัฒนาองค์ประกอบและตัวบ่งชี้การบริหารเชิงบูรณาการ เนื่องจากเห็นว่าเป็นการบริหารงานแนวใหม่เพื่อเป็นประโยชน์ในการนำไปเป็นแนวทางแก่ผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาภาคกลาง เพื่อกำหนดนโยบายและวางแผนพัฒนาทรัพยากรบุคคลในด้านการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาให้มีความเหมาะสมกับบริบทของตนสืบไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยตั้งวัตถุประสงค์การวิจัย ดังนี้

1. เพื่อสร้างองค์ประกอบและตัวบ่งชี้การบริหารเชิงบูรณาการของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาภาคกลาง
2. เพื่อวิเคราะห์องค์ประกอบและตัวบ่งชี้การบริหารเชิงบูรณาการของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาภาคกลาง
3. เพื่อประเมินยืนยันความเหมาะสมองค์ประกอบและตัวบ่งชี้การบริหารเชิงบูรณาการ ของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาภาคกลาง

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่ององค์ประกอบและตัวบ่งชี้การบริหารเชิงบูรณาการของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาภาคกลาง มีวิธีการดำเนินการวิจัยเป็น 3 ขั้นตอน ได้แก่ ขั้นตอนที่ 1 การสร้างองค์ประกอบและตัวบ่งชี้การบริหารเชิงบูรณาการของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาภาคกลาง โดยศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการบริหารเชิงบูรณาการ และแนวคิดกับการวิเคราะห์องค์ประกอบรวมทั้งสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน 10 คน ขั้นตอนที่ 2 การวิเคราะห์องค์ประกอบและตัวบ่งชี้การบริหารเชิงบูรณาการของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาภาคกลาง โดยแจกแบบสอบถามกับกลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ผู้อำนวยการสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาภาคกลาง จำนวน 430 คน ซึ่งได้มาจากการกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างตามแนวคิดของแฮร์และคณะ (Hair; et al. 2006:102) และนำไปสู่แบบหลายขั้นตอน เครื่องมือเป็นแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ ตามแนวคิดของลิเคิร์ต มีค่าความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity Index: CVI) เท่ากับ 1.00 ทุกข้อ และมีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .89 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ การวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงสำรวจ (Exploratory Factor Analysis : EFA) และขั้นตอนที่ 3 การประเมินยืนยันความเหมาะสมขององค์ประกอบและตัวบ่งชี้การบริหารเชิงบูรณาการของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาภาคกลางโดยการจัดสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญจำนวน 10 คน

สรุปผลการวิจัย

การวิจัยเรื่ององค์ประกอบและตัวบ่งชี้การบริหารเชิงบูรณาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาภาคกลาง ผู้วิจัยสรุปผลการวิจัย ดังนี้

1. การสร้างองค์ประกอบและตัวบ่งชี้การบริหารเชิงบูรณาการของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาภาคกลาง ด้วยการวิเคราะห์ สังเคราะห์เอกสาร และสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิ พบว่า องค์ประกอบการบริหารเชิงบูรณาการของผู้บริหารสถานศึกษา มี 5 องค์ประกอบ 43 ตัวบ่งชี้ โดยองค์ประกอบแต่ละด้านมีตัวบ่งชี้ ดังนี้ 1) องค์ประกอบด้านภาวะผู้นำ มีตัวบ่งชี้ 9 ตัวบ่งชี้ 2) องค์ประกอบด้านการมุ่งผลสัมฤทธิ์ มีตัวบ่งชี้ 8 ตัวบ่งชี้ 3) องค์ประกอบด้านการปรับปรุงคุณภาพอย่างต่อเนื่อง มีตัวบ่งชี้ 9 ตัวบ่งชี้ 4) องค์ประกอบด้านการสร้างเครือข่ายมีตัวบ่งชี้ 9 ตัวบ่งชี้ และ 5) องค์ประกอบด้านการจัดสภาพแวดล้อมให้ปลอดภัย มีตัวบ่งชี้ 8 ตัวบ่งชี้

2. การวิเคราะห์องค์ประกอบและตัวบ่งชี้การบริหารเชิงบูรณาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาภาคกลาง ด้วยการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงสำรวจ (Exploratory Factor Analysis) พบว่า ตัวบ่งชี้ทุกตัวขององค์ประกอบการบริหารเชิงบูรณาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาภาคกลาง มีค่าน้ำหนักผ่านเกณฑ์ โดยมีค่าน้ำหนักตั้งแต่ .50 ขึ้นไป โดยตัวบ่งชี้ส่วนใหญ่ยังจัดอยู่ในกลุ่มองค์ประกอบเดิม มีเพียงตัวบ่งชี้ ผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริมให้มีการปฏิสัมพันธ์ในเชิงแลกเปลี่ยนโดยจัดกิจกรรมอย่างสม่ำเสมอ เป็นตัวบ่งชี้ขององค์ประกอบด้านการสร้างเครือข่ายและได้รับการจัดเข้ามาในองค์ประกอบด้านการจัดสภาพแวดล้อมให้ปลอดภัยเพียงตัวบ่งชี้เดียวเท่านั้น โดยองค์ประกอบแต่ละด้านมีค่าน้ำหนักของตัวบ่งชี้ ดังนี้

2.1 องค์ประกอบที่ 1 ด้านการมุ่งผลสัมฤทธิ์มีตัวบ่งชี้จำนวน 9 ตัวบ่งชี้ และเมื่อพิจารณาค่าน้ำหนักองค์ประกอบ พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาเน้นการทำงานที่ยึดผลสัมฤทธิ์ของงานเป็นหลัก (0.840) มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบสูงสุด ผู้บริหารสถานศึกษากระตือรือร้นและชวนขยายหาความรู้อย่างต่อเนื่อง (0.839) มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบรองลงมา และผู้บริหารสถานศึกษาปรับปรุงการปฏิบัติงานของบุคลากรอย่างเป็นระบบ (0.662) มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบต่ำสุด

2.2 องค์ประกอบที่ 2 ด้านการสร้างเครือข่ายมีตัวบ่งชี้จำนวน 8 ตัวบ่งชี้ และเมื่อพิจารณาค่าน้ำหนักองค์ประกอบ พบว่าผู้บริหารสถานศึกษาระดับมัธยมศึกษาจากชุมชนมาพัฒนาโรงเรียนโดยคำนึงถึงผลประโยชน์ของโรงเรียนเป็นหลัก (0.775) มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบสูงสุด ผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริมให้บุคลากรจัดตั้งเครือข่ายในรูปแบบต่างๆ อาทิ ชมรม สมาคม เป็นต้น เพื่อช่วยเหลือโรงเรียน (0.761) มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบรองลงมา และผู้บริหารสถานศึกษาสร้างความตระหนักแก่บุคลากรเพื่อคำนึงถึงผลประโยชน์ร่วมกันในการเป็นสมาชิกในเครือข่าย (0.621) มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบต่ำสุด

2.3 องค์ประกอบที่ 3 ด้านภาวะผู้นำมีตัวบ่งชี้จำนวน 9 ตัวบ่งชี้ และเมื่อพิจารณาค่าน้ำหนักองค์ประกอบ พบว่าผู้บริหารสถานศึกษาเพิ่มพลังอำนาจให้บุคลากรมุ่งมั่นในการทำงาน (0.798) มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบสูงสุด ผู้บริหารสถานศึกษาใช้ทรัพยากรอย่างคุ้มค่า (0.778) มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบรองลงมา และผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริมขวัญกำลังใจแก่บุคลากรโดยใช้แรงจูงใจอย่างสร้างสรรค์ (0.618) มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบต่ำสุด

2.4 องค์ประกอบที่ 4 ด้านการจัดสภาพแวดล้อมให้ปลอดภัยมีตัวบ่งชี้จำนวน 9 ตัวบ่งชี้ และเมื่อพิจารณาค่าน้ำหนักองค์ประกอบ พบว่าผู้บริหารสถานศึกษาจัดบริการปฐมพยาบาล และการป้องกันอุบัติเหตุและอุบัติเหตุที่เกิดขึ้นแก่บุคลากร (0.795) มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบสูงสุด ผู้บริหารสถานศึกษาจัดกิจกรรมหรือจัดประสบการณ์การเรียนรู้ การสอนเพื่อพัฒนาความฉลาดทางอารมณ์ของนักเรียน (0.790) มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบรองลงมา และผู้บริหารสถานศึกษาตรวจสอบดูแลวัสดุอุปกรณ์ เทคโนโลยี และอาคารสถานที่ให้อยู่ในสภาพเรียบร้อย (0.679) มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบต่ำสุด

2.5 องค์ประกอบที่ 5 ด้านการปรับปรุงคุณภาพอย่างต่อเนื่อง มีตัวบ่งชี้จำนวน 8 ตัวบ่งชี้ และเมื่อพิจารณาค่าน้ำหนักองค์ประกอบ พบว่าผู้บริหารสถานศึกษาเผยแพร่ผลงานการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของบุคลากรเพื่อเป็นแบบอย่าง (0.757) มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบสูงสุด ผู้บริหารสถานศึกษาพัฒนาบุคลากรให้เกิดความตระหนักของการประกันคุณภาพการศึกษา (0.755) มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบรองลงมา และผู้บริหารสถานศึกษาปรับปรุงงานให้เกิดคุณภาพจากงานระดับเล็กไปสู่งานระดับใหญ่ (0.503) มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบต่ำสุด

3. ผลการประเมินยืนยันความเหมาะสมขององค์ประกอบและตัวบ่งชี้การบริหารเชิงบูรณาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาภาคกลาง พบว่าผู้เชี่ยวชาญทุกท่านยืนยันว่าตัวบ่งชี้ของการบริหารเชิงบูรณาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาภาคกลางมีความเหมาะสมทุกตัวบ่งชี้ ยกเว้นตัวบ่งชี้ในองค์ประกอบด้านการจัดสภาพแวดล้อมให้ปลอดภัย ผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริมให้มีการปฏิสัมพันธ์ในเชิงแลกเปลี่ยนโดยจัดกิจกรรมอย่างสม่ำเสมอ ผู้เชี่ยวชาญส่วนใหญ่มีความคิดเห็นว่าการรวมองค์ประกอบของการสร้างเครือข่ายเหมาะสมกว่า

อภิปรายผล

ผู้วิจัยสามารถอภิปรายผล ดังนี้

1. การสร้างองค์ประกอบและตัวบ่งชี้การบริหารเชิงบูรณาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาภาคกลาง ด้วยการวิเคราะห์ สังเคราะห์เอกสาร และสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิ พบว่าองค์ประกอบการบริหารเชิงบูรณาการของผู้บริหารสถานศึกษา มี 5 องค์ประกอบ 43 ตัวบ่งชี้ โดยองค์ประกอบแต่ละด้านมีตัวบ่งชี้ ดังนี้ 1) องค์ประกอบด้านภาวะผู้นำ มีตัวบ่งชี้ 9 ตัวบ่งชี้ 2) องค์ประกอบด้านการมุ่งผลสัมฤทธิ์ มีตัวบ่งชี้ 8 ตัวบ่งชี้ 3) องค์ประกอบด้านการปรับปรุงคุณภาพอย่างต่อเนื่อง มีตัวบ่งชี้ 9 ตัวบ่งชี้ 4) องค์ประกอบด้านการสร้างเครือข่ายมีตัวบ่งชี้ 9 ตัวบ่งชี้ และ 5) องค์ประกอบด้านการจัดสภาพแวดล้อมให้ปลอดภัย มีตัวบ่งชี้ 8 ตัวบ่งชี้ ขั้นตอนที่ 1 ผลการสร้างองค์ประกอบ

และตัวบ่งชี้การบริหารเชิงบูรณาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาภาคกลางที่เป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะการบริหารเชิงบูรณาการของผู้บริหารสถานศึกษาเป็นการบริหารงานที่ทันสมัยสอดคล้องกับนโยบายของกระทรวงศึกษาธิการที่เน้นให้การบริหารงานมีการบูรณาการองค์ความรู้ต่างๆ ตลอดจนกลยุทธ์การบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาเพื่อนำไปใช้ในการบริหารสถานศึกษาให้ประสบผลสำเร็จ โดยเน้นผลสัมฤทธิ์เป็นสำคัญ อีกทั้งการบริหารเชิงบูรณาการ นับว่ามีความสำคัญเพราะตอบสนองความต้องการของบุคลากรได้อย่างทั่วถึง ลดความซ้ำซ้อนและช่วยลดค่าใช้จ่าย ลดความขัดแย้งกันของบุคลากรในองค์กรสร้างความสอดคล้องด้านการสื่อสาร อำนวยความสะดวกแก่บุคลากร เพิ่มความเข้าใจและความพึงพอใจของบุคลากรและผู้มีส่วนได้ส่วนเสียและคำนึงถึงเป้าหมายของสถานศึกษาเป็นสำคัญ สอดคล้องกับแนวคิดของลีและคนอื่นๆ (Lee & Others) [15] ที่กล่าวถึงความสำคัญของการบริหารเชิงบูรณาการว่ามีความสำคัญช่วยส่งเสริมความคิดสร้างสรรค์ของบุคลากรในองค์กรลดความขัดแย้งระหว่างบุคลากร และทำให้การทำงานมีทิศทางที่ชัดเจน สอดคล้องกับแนวคิดของเดล (Dale) [16] ได้สรุปถึงความสำคัญการบริหารเชิงบูรณาการช่วยลดความซ้ำซ้อนและช่วยลดค่าใช้จ่ายช่วยลดความขัดแย้งกันมุ่งเน้นผลสัมฤทธิ์และเป้าหมายของงานตลอดจนอำนวยความสะดวกในการทำงานแก่บุคลากรพบว่าสอดคล้องกับแนวคิดของเบนยัส (Benyus) [17] ที่กล่าวถึงความสำคัญของการบริหารเชิงบูรณาการว่าช่วยพัฒนาความเป็นเลิศในการวางแผนการจัดการ และการดำเนินงานของผู้บริหาร เพิ่มผลิตผลและผลิตภาพที่ตีรวมถึงพัฒนาคุณภาพชีวิตที่ดีในการทำงานของบุคลากร โดยเฉพาะภาวะผู้นำนับว่ามีความสำคัญช่วยดูแลรักษาและให้ความใกล้ชิดกับบุคลากรสนับสนุนการใช้เทคโนโลยีในการทำงาน จูงใจให้บุคลากรทำงานเต็มศักยภาพเป็นที่ปรึกษาและกระตุ้นให้บุคลากรมุ่งความสำเร็จของงานตามเป้าหมายสอดคล้องกับแนวคิดของ (Nandram) [18] ที่ว่าผู้นำที่มีความสามารถในการบริหารจัดการและมีความมุ่งมั่น จะสามารถตัดสินใจแก้ปัญหาได้อย่างมีประสิทธิภาพ ทำให้องค์กรเจริญก้าวหน้าอย่างมั่นคง บุคลากรมีทิศทางในการทำงานที่ชัดเจน สามารถทำงานได้รวดเร็วยิ่งขึ้น [19]

ขณะเดียวกันการมุ่งผลสัมฤทธิ์เป็นการทำงานที่มีความมุ่งมั่นพยายามเพื่อให้งานประสบผลสำเร็จโดยยึดเป้าหมายหรือผลงานเป็นหลัก ทำให้เกิดความท้อแท้ในการทำงาน มีการพัฒนาวิธีการทำงานอย่างเป็นระบบและปรับเปลี่ยนสภาพแวดล้อมในการทำงานให้เอื้อต่อผลสำเร็จของงาน ใช้ทรัพยากรอย่างคุ้มค่า ตลอดจนพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่องเพื่อก้าวไปสู่ความเป็นมืออาชีพ [20] ในทำนองเดียวกันการมุ่งผลสัมฤทธิ์ช่วยให้บุคลากรทำงานให้แล้วเสร็จตามกำหนด เกิดผลดีต่อหน่วยงานและส่วนรวมบุคลากรทำงานโดยใช้ทรัพยากรอย่างคุ้มค่าและเป็นระบบเกิดความรอบคอบโดยไม่ประมาท [21] อีกทั้งการปรับปรุงคุณภาพอย่างต่อเนื่องนับว่าเป็นองค์ประกอบที่สำคัญเพราะเป็นการใช้กระบวนการทางวิทยาศาสตร์และความคิดสร้างสรรค์ในการปรับปรุงระบบงาน วิธีการทำงานและพฤติกรรมในการทำงานเพื่อทำให้งานที่ปฏิบัติสามารถตอบสนองความต้องการของผู้รับบริการ ตลอดจนบุคลากรในองค์กรโดยมีจุดประสงค์เพื่อให้เกิดความพึงพอใจและตอบสนองความต้องการของผู้รับบริการ โดยมุ่งสู่ความเป็นเลิศ [22] สอดคล้องกับแนวคิดของคาเรน และไมค์ (Karen & Mike) [23] ที่กล่าวถึงความสำคัญของการปรับปรุงคุณภาพอย่างต่อเนื่องช่วยให้ผลผลิตมีคุณภาพ ลดความสูญเสียของต้นทุน ปรับปรุงการออกแบบผลผลิตและการบริหารให้ตอบสนองความต้องการของบุคลากร และช่วยให้ผู้บริหารตัดสินใจได้อย่างถูกต้องแม่นยำ

2. การวิเคราะห์องค์ประกอบและตัวบ่งชี้การบริหารเชิงบูรณาการของผู้บริหารสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาภาคกลาง ด้วยการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงสำรวจ (Exploratory Factor Analysis) พบว่า ตัวบ่งชี้ทุกตัวขององค์ประกอบการบริหารเชิงบูรณาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาภาคกลาง มีค่าน้ำหนักผ่านเกณฑ์ โดยมีค่าน้ำหนักตั้งแต่ .50 ขึ้นไปโดยตัวบ่งชี้ส่วนใหญ่ยังจัดอยู่ในกลุ่มองค์ประกอบเดิม มีเพียงตัวบ่งชี้ผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริมให้มีการปฏิสัมพันธ์ในเชิงแลกเปลี่ยนโดยจัดกิจกรรมอย่างสม่ำเสมอ เป็นตัวบ่งชี้ของ

องค์ประกอบด้านการสร้างเครือข่ายและได้รับการจัดเข้ามาในองค์ประกอบด้านการจัดสภาพแวดล้อมให้ปลอดภัยเพียงตัวบ่งชี้เดียวเท่านั้น โดยองค์ประกอบแต่ละด้านมีค่าน้ำหนักของตัวบ่งชี้ ดังนี้

2.1 องค์ประกอบที่ 1 ด้านการมุ่งผลสัมฤทธิ์มีตัวบ่งชี้จำนวน 9 ตัวบ่งชี้ และเมื่อพิจารณาค่าน้ำหนักองค์ประกอบ พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาเน้นการทำงานที่ยึดผลสัมฤทธิ์ของงานเป็นหลัก (0.840) มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบสูงสุด ผู้บริหารสถานศึกษากระตือรือร้นและชวนชวนหาความรู้อย่างต่อเนื่อง (0.839) มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบรองลงมา และผู้บริหารสถานศึกษาปรับปรุงการปฏิบัติงานของบุคลากรอย่างเป็นระบบ (0.662) มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบต่ำสุด ที่เป็นเช่นนี้เพราะการมุ่งผลสัมฤทธิ์เป็นองค์ประกอบที่สำคัญของการบริหารเชิงบูรณาการ เพราะการบริหารงานผู้บริหารสถานศึกษาจำเป็นต้องยึดผลสัมฤทธิ์ของงานเป็นหลักเพื่อทำให้บุคลากรยอมรับนับถือและเกิดความเชื่อมั่นในตัวผู้บริหารตลอดจนเชื่อมั่นต่อผลงานที่ทำให้สถานศึกษาเจริญก้าวหน้า และเป็นที่ยอมรับแก่ประชาชนโดยทั่วไป บุคลากรสามารถยึดถือเป็นแบบอย่างในการทำงาน อีกทั้งการมุ่งผลสัมฤทธิ์นั้นว่ามีความสำคัญทำให้เกิดความกระตือรือร้นที่จะปฏิบัติงานให้เกิดคุณภาพพยายามปฏิบัติหน้าที่ให้ดีและถูกต้องให้เป็นไปตามมาตรฐานหรือสูงกว่าสอดคล้องกับแนวคิดของแลมและคนอื่นๆ (Lam and Others.) [24] ที่กล่าวถึงความสำคัญของการมุ่งผลสัมฤทธิ์ช่วยให้เกิดความกระตือรือร้นที่จะปฏิบัติงานให้เกิดคุณภาพกระตุ้นให้เกิดความพยายามในการปฏิบัติหน้าที่ให้ดีและถูกต้องด้วยความอดทนขยันตรงต่อเวลา ทำให้เกิดความรับผิดชอบงานให้มีประสิทธิภาพ สอดคล้องกับแนวคิดของจิโอร์ดานาและคนอื่นๆ (Giordano & Others) [21] ที่กล่าวถึงความสำคัญของการมุ่งผลสัมฤทธิ์ ทำงานให้แล้วเสร็จตามกำหนด เกิดผลดีต่อหน่วยงานและส่วนรวมช่วยรักษาผลประโยชน์ให้แก่หน่วยงานอย่างเต็มความสามารถทำงานโดยใช้ทรัพยากรอย่างคุ้มค่ามีการวัดผลประเมินผลอย่างเป็นระบบและทำงานด้วยความรอบคอบไม่ประมาท

2.2 องค์ประกอบที่ 2 ด้านการสร้างเครือข่ายมีตัวบ่งชี้จำนวน 8 ตัวบ่งชี้ และเมื่อพิจารณาค่าน้ำหนักองค์ประกอบ พบว่าผู้บริหารสถานศึกษาระดมทรัพยากรจากชุมชนมาพัฒนาโรงเรียนโดยคำนึงถึงผลประโยชน์ของโรงเรียนเป็นหลัก (0.775) มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบสูงสุดผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริมให้บุคลากรจัดตั้งเครือข่ายในรูปแบบต่างๆ อาทิ ชมรม สมาคม เป็นต้น เพื่อช่วยเหลือโรงเรียน (0.761) มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบรองลงมา และผู้บริหารสถานศึกษาสร้างความตระหนักแก่บุคลากรเพื่อคำนึงถึงผลประโยชน์ร่วมกันในการเป็นสมาชิกในเครือข่าย (0.621) มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบต่ำสุดที่เป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะองค์ประกอบด้านการสร้างเครือข่ายเป็นองค์ประกอบที่สำคัญของการบริหารเชิงบูรณาการเพราะการสร้างเครือข่ายทำให้สถานศึกษาเกิดความเข้มแข็งเนื่องจากการระดมทรัพยากรทั้งภายในและภายนอกมาสนับสนุนกิจกรรมอย่างต่อเนื่อง อีกทั้งสนับสนุนด้านงบประมาณ ด้านวิชาการ ตลอดจนด้านการตรวจสอบดูแลพฤติกรรมของนักเรียน ทำให้ผลสัมฤทธิ์ของนักเรียนมีการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง การสร้างเครือข่ายนั้นว่ามีความสำคัญทำให้สถานศึกษาสามารถวางแผนเพื่อป้องกันปัญหาในอนาคตเกิดเวทีแลกเปลี่ยน ประสบการณ์และแนวคิดด้านวัฒนธรรมเกิดความสามัคคีกลมเกลียวในองค์กร สอดคล้องกับแนวคิดของวิลล์ (Will) [25] ที่กล่าวถึงความสำคัญของเครือข่ายว่าช่วยทำให้องค์กรมีความเข้มแข็ง มั่นคงและยั่งยืนเพิ่มความเข้มแข็งให้ชุมชน และทำให้เกิดความสามัคคีเกิดกระบวนการร่วมคิด ร่วมทำ และร่วมทุนสร้างผลผลิตที่มีคุณภาพสอดคล้องกับแนวคิดของสถาบันนวัตกรรมและพัฒนากระบวนการเรียนรู้ [26] ที่กล่าวถึงความสำคัญของเครือข่ายว่าช่วยทำให้เกิดการเชื่อมโยงระหว่างบุคลากร ด้วยกัน และสื่อสารข้อมูลระหว่างกันได้ สามารถใช้ทรัพยากรร่วมกัน ทำให้ประหยัดค่าใช้จ่ายร่วมคิดร่วมทำเป็นพลังในการทำงาน เกิดความสามัคคีกลมเกลียวทำให้เกิดความเชื่อถือและการยอมรับ และช่วยแก้ปัญหาการทำงานและพัฒนางานให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

2.3 องค์ประกอบที่ 3 ด้านภาวะผู้นำมีตัวบ่งชี้จำนวน 9 ตัวบ่งชี้ และเมื่อพิจารณาค่าน้ำหนักองค์ประกอบ พบว่าผู้บริหารสถานศึกษาเพิ่มพลังอำนาจให้บุคลากรมุ่งมั่นในการทำงาน(0.798) มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบสูงสุด ผู้บริหารสถานศึกษาใช้ทรัพยากรอย่างคุ้มค่า (0.778) มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบรองลงมา และผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริมขวัญกำลังใจแก่บุคลากรโดยใช้แรงจูงใจอย่างสร้างสรรค์ (0.618)มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบต่ำสุดที่เป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะองค์ประกอบด้านภาวะผู้นำเป็นองค์ประกอบที่สำคัญของการบริหารเชิงบูรณาการเพราะภาวะผู้นำเป็นหัวใจของการบริหารงานผู้บริหารสถานศึกษาจึงมีอิทธิพลต่อบุคลากร สามารถโน้มน้าวใจให้บุคลากรปฏิบัติงานไปสู่เป้าหมาย โดยมุ่งผลประโยชน์ของบุคลากรเป็นหลัก เป็นผู้กำกับดูแล อำนวยความสะดวก ให้ขวัญกำลังใจแก่บุคลากร โดยเน้นผลงานที่มีคุณภาพอีกทั้งภาวะผู้นำของการบริหารแบบบูรณาการ เช่น มีคุณลักษณะสำคัญ ยิ่งสอดคล้องกับแนวคิดของณรงคิวิทย์แสนทอง [27] ที่ว่าภาวะผู้นำมีความสำคัญเพราะช่วยให้บุคลากรทำงานเป็นทีม บุคลากรไว้วางใจและให้ความเชื่อมั่นเสริมสร้างกำลังใจในการทำงาน กระตุ้นให้บุคลากรเกิดพลังตื่นตัวมุ่งความสำเร็จเสมอ สอดคล้องกับแนวคิดของนานดราม (Nandram) [18] กล่าวถึงความสำคัญของภาวะผู้นำ ช่วยดูแลรักษาและให้ความใกล้ชิดกับบุคลากรกระตุ้นความคิดสร้างสรรค์อยู่เสมอสนับสนุนและอำนวยความสะดวกในการใช้เทคโนโลยีในการบริหารและการทำงานและส่งเสริมการทำงานเป็นแบบบูรณาการ

2.4 องค์ประกอบที่ 4 ด้านการจัดสภาพแวดล้อมให้ปลอดภัยมี ตัวบ่งชี้จำนวน 9 ตัวบ่งชี้ และเมื่อพิจารณาค่าน้ำหนักองค์ประกอบ พบว่าผู้บริหารสถานศึกษาจัดการบริการปฐมพยาบาล และการป้องกันอุบัติเหตุและอุบัติเหตุที่เกิดขึ้นแก่บุคลากร(0.795) มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบสูงสุด ผู้บริหารสถานศึกษาจัดกิจกรรมหรือจัดประสบการณ์การเรียนการสอนเพื่อพัฒนาความฉลาดทางอารมณ์ของนักเรียน (0.790) มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบรองลงมา และผู้บริหารสถานศึกษาตรวจสอบดูแลวัสดุอุปกรณ์ เทคโนโลยี และอาคารสถานที่ให้อยู่ในสภาพเรียบร้อย (0.679) มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบต่ำสุด ที่เป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะองค์ประกอบด้านการจัดสภาพแวดล้อมให้ปลอดภัยเป็นองค์ประกอบที่สำคัญของการบริหารเชิงบูรณาการเพราะเป้าหมายสำคัญของการบริหารเชิงบูรณาการคือการเน้นให้บุคลากรในองค์กรมีชีวิตความเป็นอยู่ที่ดีและมีความมั่นคงปลอดภัยในการทำงานและการเรียนรู้สอดคล้องกับแนวคิดของแบรดฟอร์ดและบวร์ค (Bradford & Burke) [1]ที่ได้สรุปความสำคัญของการจัดสภาพแวดล้อมที่ปลอดภัยว่าทำให้บุคลากรมีความสุขในการทำงานและนักเรียนมีปลอดภัยในการเรียนรู้สอดคล้องกับแนวคิดของอาร์เทอร์ (Arter) [28] ที่สรุปว่าการจัดสภาพแวดล้อมให้ปลอดภัยส่งเสริมผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนให้สูงขึ้น

2.5 องค์ประกอบที่ 5 ด้านการปรับปรุงคุณภาพอย่างต่อเนื่อง มีตัวบ่งชี้จำนวน 8 ตัวบ่งชี้ และเมื่อพิจารณาค่าน้ำหนักองค์ประกอบ พบว่าผู้บริหารสถานศึกษาเผยแพร่ผลงานการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของบุคลากรเพื่อเป็นแบบอย่าง (0.757) มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบสูงสุด ผู้บริหารสถานศึกษาพัฒนาบุคลากรให้เกิดความตระหนักของการประกันคุณภาพการศึกษา (0.755) มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบรองลงมา และผู้บริหารสถานศึกษาปรับปรุงงานให้เกิดคุณภาพจากงานระดับเล็กไปสู่งานระดับใหญ่ (0.503) มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบต่ำสุดที่เป็นเช่นนี้เป็นเพราะองค์ประกอบด้านการปรับปรุงคุณภาพอย่างต่อเนื่องนับว่ามีความสำคัญ การปรับปรุงคุณภาพอย่างต่อเนื่องเป็นองค์ประกอบสำคัญของการบริหารเชิงบูรณาการเพราะช่วยให้การบริหารจัดการประสบผลสำเร็จตามเป้าหมาย ทำให้มีการวางแผนงานอย่างเหมาะสม มีการตรวจสอบความก้าวหน้า ช่วยลดปัญหาและข้อผิดพลาดและค่าใช้จ่าย มีการแก้ไขปรับปรุงปัญหาอยู่ตลอดเวลา มีการปรับปรุงคุณภาพอย่างต่อเนื่อง เน้นผลผลิตที่ดีที่สุดเป็นประโยชน์แก่ผู้รับบริการมากที่สุด สอดคล้องกับแนวคิดของฟลัด(Flood)[29]ที่ให้ความสำคัญของการปรับปรุงคุณภาพอย่างต่อเนื่องช่วยปรับปรุงระบบการทำงาน วิธีการทำงานหรือพฤติกรรมในการทำงานเพื่อทำให้งานที่ปฏิบัติของตนเองหรือทีมงานสามารถตอบสนองความต้องการของ

ผู้รับบริการโดยมีจุดประสงค์เพื่อให้เกิดความพึงพอใจในการดำเนินงาน ผลผลิตหรือการบริการสอดคล้องกับแนวคิดของไฟเยอร์และคนอื่นๆ (Fryer and others) [22] ที่สรุปถึงความสำคัญของการปรับปรุงคุณภาพอย่างต่อเนื่องเป็นกระบวนการเกี่ยวกับการปรับปรุงพัฒนาองค์กร และคุณภาพของงานอย่างต่อเนื่อง โดยวิธีวิเคราะห์ นโยบาย ขั้นตอนการปฏิบัติที่มีคุณภาพ การใช้กระบวนการทางสถิติเพื่อการควบคุมคุณภาพ

3. ผลการประเมินยืนยันความเหมาะสมขององค์ประกอบและตัวบ่งชี้การบริหารเชิงบูรณาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาภาคกลาง พบว่าผู้เชี่ยวชาญทุกท่านยืนยันว่าตัวบ่งชี้ของการบริหารเชิงบูรณาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาภาคกลางมีความเหมาะสมทุกตัวบ่งชี้ ยกเว้นตัวบ่งชี้ในองค์ประกอบด้านการจัดสภาพแวดล้อมให้ปลอดภัย ผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริมให้มีการปฏิสัมพันธ์ในเชิงแลกเปลี่ยนโดยจัดกิจกรรมอย่างสม่ำเสมอ ผู้เชี่ยวชาญส่วนใหญ่มีความคิดเห็นว่าการวิจัยในองค์ประกอบของการสร้างเครือข่ายเหมาะสมกว่าโดยใช้ขั้นตอนการวิจัย 3 ขั้นตอน เป็นวิธีแบบผสม (Mix Methodology) ทั้งวิธีวิจัยเชิงปริมาณและวิจัยเชิงคุณภาพ หลังจากมีการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงสำรวจแล้วจึงให้ผู้เชี่ยวชาญยืนยันความเหมาะสมอีกครั้งหนึ่ง อีกทั้งการทบทวนวรรณกรรมที่เกี่ยวข้องได้ใช้เอกสารทั้งภาษาไทยและต่างประเทศ โดยเฉพาะเอกสารภาษาไทยมีจำนวนน้อย ต้องศึกษาเอกสารจากต่างประเทศจำนวนมาก ซึ่งนับว่ามีความถูกต้องและสอดคล้องกับแนวคิดและทฤษฎีเป็นอย่างดีผลวิจัยดังกล่าวนับว่าสอดคล้องกับผลวิจัยของวรวิรัตน์โสธรพิทักษ์กุล [30] ที่ศึกษาองค์ประกอบของการประยุกต์งานวิจัยเพื่อการบริหารโรงเรียนมีวัตถุประสงค์เพื่อทราบรูปแบบความสัมพันธ์เชิงสาเหตุขององค์ประกอบการประยุกต์งานวิจัยเพื่อการบริหารโรงเรียนและยืนยันรูปแบบความสัมพันธ์เชิงสาเหตุขององค์ประกอบการประยุกต์งานวิจัยเพื่อการบริหารโรงเรียน สถิติที่ใช้ได้แก่การวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงสำรวจและการวิเคราะห์ความสัมพันธ์เชิงสาเหตุ ผลการยืนยันรูปแบบโดยผู้ทรงคุณวุฒิพบว่าผู้ทรงคุณวุฒิยืนยันว่าเป็นรูปแบบที่มีความถูกต้องเหมาะสมและเป็นประโยชน์สอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์ อีกทั้งยังสอดคล้องกับผลวิจัยของประยูร เจริญสุข [31] ที่ได้พัฒนาตัวบ่งชี้งานวิชาการสำหรับสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ผลการพัฒนาตัวบ่งชี้ปรากฏว่าได้องค์ประกอบงานวิชาการของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานจำนวน 4 องค์ประกอบหลัก 15 องค์ประกอบย่อย ตัวบ่งชี้จำนวน 88 ตัวบ่งชี้ผลการทดสอบความสอดคล้องของโมเดลการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันของตัวบ่งชี้งานวิชาการสำหรับสถานศึกษาขั้นพื้นฐานปรากฏว่าตัวบ่งชี้ที่มีความสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์ สอดคล้องกับผลวิจัยของจิรัชมา วิเชียรปัญญา [32] ที่วิจัยเรื่อง การพัฒนาตัวบ่งชี้รวมสำหรับการจัดการความรู้ที่มีประสิทธิภาพ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ผลวิจัยพบว่าสามารถยืนยันความตรงเชิงโครงสร้างโมเดลการวัดการจัดการความรู้ที่มีประสิทธิภาพกับข้อมูลเชิงประจักษ์

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1.1 องค์ประกอบด้านการมุ่งผลสัมฤทธิ์ มีค่าน้ำหนักของตัวบ่งชี้ในองค์รวมอันดับสูงสุดโดยเฉพาะผู้บริหารสถานศึกษาเน้นการทำงานที่ยึดผลสัมฤทธิ์ของงานเป็นหลักให้ผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาภาคกลาง จึงควรตระหนักถึงผลสัมฤทธิ์ของงานและเน้นผลงานเป็นสำคัญ

1.2 องค์ประกอบด้านการสร้างเครือข่ายมีค่าน้ำหนักของตัวบ่งชี้ในองค์รวมอันดับรองลงมาโดยเฉพาะผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาภาคกลาง ระดมทรัพยากรจากชุมชนมาพัฒนาโรงเรียนโดยคำนึงถึงผลประโยชน์ของโรงเรียนเป็นหลัก ดังนั้นให้ผู้บริหารสถานศึกษา จึงควรคิดโครงการใหม่ๆที่น่าสนใจโดยระดมทรัพยากรจากชุมชนมาพัฒนาโรงเรียนให้เจริญก้าวหน้าอย่างต่อเนื่อง

1.3 องค์ประกอบด้านภาวะผู้นำมีค่านำหนักของตัวบ่งชี้ในองค์รวมอันดับสาม โดยเฉพาะผู้บริหารสถานศึกษาเพิ่มพลังอำนาจให้บุคลากรมุ่งมั่นในการทำงาน ดังนั้นผู้บริหารสถานศึกษาจึงควรกระตุ้นให้บุคลากรทำงานเต็มศักยภาพพร้อมทั้งมอบหมายงานให้ตรงกับความสามารถและความสนใจ เพื่อให้การทำงานเกิดคุณภาพ

1.4 สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ควรนำรูปแบบการบริหารเชิงบูรณาการไปเผยแพร่แก่ผู้บริหารสถานศึกษาเพื่อนำไปประยุกต์ใช้ในการบริหารสถานศึกษาให้เกิดประโยชน์ต่อหน่วยงานสืบไป

2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรมีการวิเคราะห์องค์ประกอบและตัวบ่งชี้การบริหารเชิงบูรณาการในหน่วยงานอื่นๆ อาทิ สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน สังกัดกรุงเทพมหานครหรือองค์การบริหารส่วนท้องถิ่น เป็นต้น

2.2 ควรมีการพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมการบริหารเชิงบูรณาการในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดกรุงเทพมหานคร หรือองค์การบริหารส่วนท้องถิ่น เป็นต้น

2.3 ควรมีการวิจัยการบริหารเชิงบูรณาการในรูปแบบวิจัยอื่นๆ อาทิ การหาความสัมพันธ์ หรือการศึกษาเป็นรายการกรณี การพัฒนารูปแบบ เป็นต้น

เอกสารอ้างอิง

- [1] Bradford, D.L. and Burke, W. (2005). *Organization Development*. San Francisco : Pfeiffer.
- [2] Aubrey, Bob. (2015). *The Measure of Man : Leading Human Development*. New York : McGraw Hill.
- [3] สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. (2559). *ทิศทางแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ*. (ฉบับที่ 12) กรุงเทพฯ : สำนักนายกรัฐมนตรี.
- [4] กระทรวงศึกษาธิการ.(2559).*แถลงข่าวการขับเคลื่อนปฏิรูปการศึกษาและการบริหารราชการของกระทรวงศึกษาธิการในภูมิภาค*. สืบค้นเมื่อวันที่ 8 สิงหาคม 2559 จากwww.moe.go.th/websm/2016/mar/135.html.
- [5] สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2554). *พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม พ.ศ. 2554*. กรุงเทพฯ : พรึกหวานกราฟฟิค.
- [6] กระทรวงศึกษาธิการ (2559).*นโยบายกระทรวงศึกษาธิการ*.สืบค้นเมื่อวันที่ 8 สิงหาคม 2559 จาก www.moe.go.th/websm/2016/mar/135.html.
- [7] Kettunen, Juha. (2015, November). *Integrated Management Approaches in Higher Education*. US-China Education Review . 5 (11) : 707-717.
- [8] Katarína,Cekanova, (2015).*Integrated Management System* .University of Technology in Bratislava. Leadership. 23 (36) : 344-356.
- [9] Dalling, Lan. (2007). “*Integrated Management Definition*”, Chartered Quality Institute Integrated Management Special Interest Group, 3(2) : 12-23.
- [10] Holm, Tove. & Others. (2015,November).*Integrated Management Systems for Enhancing Education for Sustainable Development in Universities*. Journal of Cleaner Production. 2 (106): 155–163.
- [11] Nouri, Jafar. & Others. (2010). *Advantages of Integrated Management System in Educational Centers*. Journal : Food, Agriculture and Environment. 8, (3): 1259-1264.
- [12] Douglas, Glen, D. (2000). *Integrated Management Systems in Small and Medium Enterprises*. Total Quality Management, 11(4): 686–690.

- [13] Maguire ,Steve. (2016).*Integrated Management*. Montreal, Quebec :The Marcel Desautels Institute for Integrated Management (MDIIM).
- [14] O'Brien, Moira. (2008). *Holistic Management*. New York : Island Press.
- [15] Lee, Thomas & Others. (1999). *Integrated Management System*. New York : John Wiley & Sons.
- [16] Dale, Barrie G. (1994). *Managing Quality*. (2thed). London: Prentice Hall.
- [17] Benyus, Janine. (1997). *Holistic Management* . New York : William Morrow.
- [18] Nandram, Sharda,S. (2015).*Organizational Innovation by Integrating Simplification*. New York :Springer.
- [19] เทียน ทองแก้ว. (2557, 12 กันยายน).*การบริหารเชิงบูรณาการ (CEO)*. สืบค้นเมื่อ12 กันยายน 2559 จาก<http://dusithost.dusit.ac.th/~ei/tuan/file21122005006.doc>.
- [20] Bell, B.S., & Kozlowski, W.J. (2002). Goal Orientation and Ability: Interactive Effects on Self-Efficacy, Performance, and Knowledge. *Journal of Applied Psychology*,87(3):497-505.
- [21] Giordano, Peggy C.& Others.(2008). "Adolescent Academic Achievement and Romantic Relationships". *Social Science Research*. 37 (1): 37–54.
- [22] Fryer, Karen J and Others. (2007). "Critical Success Factors of Continuous Improvement in the Public Sector: A Literature Review and Some key Findings" . *Total Quality Management*.19 (5): 497–517.
- [23] Karen Martin; Mike Osterling.(2007). *The Kaizen Event Planner*. New York: Productivity Press.
- [24] Lam, S.F. and Others.(2004). "The Effects of Competition on Achievement Motivation in Chinese Classrooms". *Educational Psychology*. 74 (2): 281–296.
- [25] Will ,Kintish. (2015).*6 Reasons Why You Should Network*. New York : Sage.
- [26] สถาบันนวัตกรรมและพัฒนาระบบการเรียนรู้.(2559).*ประโยชน์ของเครือข่าย*.สืบค้นเมื่อ12 กันยายน 2560 จากwww.il.mahidol.ac.th/e-media/computer/network/net_network2.html.
- [27] ณรงค์วิทย์ แสนทอง.[ออนไลน์]. (2559,18 กันยายน). *HR บูรณาการกับการบริหารองค์กรยุคใหม่*. สืบค้นเมื่อ12 กันยายน 2560 จาก <http://peoplevalue.co.th/91/>
- [28] Arter, Dennis. (2010). *Integrated Management Systems*. New York : McGraw Hill.
- [29] Flood, Robert L. (1993). *Beyond TQM*. Chichester: John Wiley & Sons.
- [30] รวีรัตน์ ไสธวิทักษ์กุล. (2558).*รูปแบบการประยุกต์งานวิจัยเพื่อการบริหารโรงเรียน*.วารสารบริหารการศึกษามศวฉบับพิเศษ. 15(3) :50-59.
- [31] ประยูร เจริญสุข. (2553). *พัฒนาตัวบ่งชี้งานวิชาการสำหรับสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน*.วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรดุษฎีบัณฑิต. สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- [32] จิรัชฌา วิเชียรปัญญา (2549). *การพัฒนาตัวบ่งชี้รวมสำหรับการจัดการความรู้ที่มีประสิทธิภาพ*.ปริญญาศึกษาศาสตรดุษฎีบัณฑิต.สาขาบริหารการศึกษา. จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.